

Kyrkobladet.

Svenska kyrkan i Kungälv och Ytterby

4/2018

Änglar

- En flicka är född
- Julklappar till Kontakten
- Sockor och människor
- Sång till glädje på sjukhuset
- #minjulängel

Änglavakt

Hon hade änglavakt! Så kan vi säga. Oftast när någon – nästan – råkat ut för en olycka, men klarat sig oskadd och utan skador på ett oförklarligt sätt. En ordbok skriver om änglavakt: ”osannolik tur i viss farlig situation, som tänks bero på ingripande från en skyddande ängel”.

Ligger det något i ordet änglavakt? Finns det änglar som skyddar oss? Eller är det bara ett talesätt, när vi inte förstår hur det gått till att en människa klarat sig vid en svår olycka?

Ordet änglavakt har funnits i svenskan sedan 1700-talet. Ordet finns inte i Bibeln. Däremot tankegången. En ängel är sänd av Gud. ”Ängel” betyder budbärare. Och många berättelser i Bibeln omtalar att änglar sänds för att framföra budskap till människor. Till exempel ärkeängeln Gabriel som sänds till Maria för att berätta att hon ska föda Guds son. Andra berättelser i Bibeln omtalar änglar som beskyddar och hjälper människor. I Psaltaren står att Gud ”skall befalla sina änglar att skydda dig var du än går”. Och Jesus säger att vi inte ska förakta ”någon av dessa små” eftersom deras änglar alltid ser Guds ansikte.

Kanske har du också upplevt att du haft änglavakt någon gång?

Innehåll

3	En flicka är född	11	Änglar och dinosaurier – och Gud
4	Ett hem utanför hemma	12	Öppet för alla
5	En meningsfull julklapp	13	Julens gudstjänster
6	Sockor och människor	14	Nya medarbetare
7	Sång till glädje och tacksamhet	15	Korta nyheter
8	Änglar!	16	#kyrkanochjag: Likt och olik i Costa Rica
10	Korsord		

Bilden på framsidan:

Änglarnas budskap handlar ofta om fred, försoning och rättvisa. Doms-ängeln i Kungälv's kyrka blåser in den nya tiden – Jesus återkomst.

FOTO: KAROLINA BRAUN

Julfirandet betyder gemenskap värme och kärlek helt enkelt. Om det inte skulle vara öppet skulle det vara ensamt, för jag bor ensam.

CALLE OM KONTAKTEN S. 4

Visste du att...?

Förra året deltog 22 besökare och 7 volontärer i julfirandet på Kontakten. Läs mer på s. 4-5.

Årets julbasar i Kungälv's församlingshem inbringade 35 720 kr, varav största delen går till Svenska kyrkans julkampanj ”En flicka är född”. Var gärna med och ge ett bidrag i kampanjen som pågår fram till 6 januari! Läs mer på s. 3 till höger.

Sedan 2002 har 448 ungdomar från olika länder deltagit i utbytesprogrammet ”Ung i den världsvida kyrkan”. Hälften av dem är tillresta till Sverige från andra länder och hälften är svenskar. Susanna från Ytterby är en av dem. Hon berättar om höstens upplevelser i Costa Rica på s. 16.

pg 90 01 22-3
Swish 9001223

TEXT: ANNA WAHLGREN
FOTO: HELEN GOLDON/IKON

En flicka är född

Grace föddes på Selian Lutheran Hospital i Arusha, Tanzania. Mamma Beatrice känner sig privilegierad. Hon är tacksam för att hon och maken har möjlighet att ge Grace den omvårdnad hon behöver. **Grace fick födas på sjukhus och har en födelseattest. Födelseattesten betyder att hon senare i livet kan skaffa sig identitetshandlingar och kan rösta, öppna bankkonto, ta lån, kräva sin arvsrätt eller resa till ett annat land.** I länder där registreringen av ett barn är krånglig är det många flickor som aldrig registreras, som aldrig får egna identitetshandlingar. Redan vid födelsen avgörs flickors möjlighet att själva få bestämma över sina liv.

I den del av Tanzania där Grace är född finns stora utmaningar för flickor. Många tonårsflickor gifts bort och många blir gravida. I Tanzania tillåts skolflickor som blir gravida inte gå i skolan varken under eller efter sin graviditet. De blir nekade den utbildning och kunskap de behöver för att göra

sina röster hörda i samhället. En ung flickas kropp är dessutom inte mogen för en graviditet. Det finns ett tydligt samband mellan tonårsgraviditet och barnadödlighet och mödradödlighet.

Ytterligare en stor utmaning i området är att över 60 procent av flickorna könsstympas – trots att kvinnlig könsstympning är förbjudet enligt lag. Könsstympning är en sedvänja som kan innebära livshotande skador och ge men för livet. **Lutherska kyrkan i Tanzania driver ett omfattande arbete för att stoppa könsstympningen. De religiösa ledarna i samhället, som har ansvar för att upprätthålla kulturella traditioner, har stort inflytande över människors liv. Förändring kan ske när dessa ledare tar avstånd från könsstympning och annat könsbaserat våld.**

När en flicka växer upp kommer hon se sina möjligheter att expandera – eller minska. En flicka som blir självständig och utforskar nya intressen – eller

tvingas in i hushållsarbete eller blir en vara som kan bytas bort. Nyfödda Grace har möjlighet att leva ett bra liv tack vare kärleksfulla föräldrar och ett samhälle i utveckling. Genom Svenska kyrkans internationella arbete kan vi stärka flickors rätt till en god hälsa, värdighet och makt över sitt eget liv. ●

EN FLICKA ÄR FÖDD

Vi kan aldrig acceptera att flickor föds in i förtryck och orättvisor – bara för att de är flickor. Att fattigdom och normer gör att flickor får sämre möjligheter till utbildning, sjukvård eller försörjning. Att de utsätts för sexuellt våld eller könsstympning. Eller att flickor får äta sist och minst. Svenska kyrkans julkampanj pågår från första advent till trettondag jul.

Var med och ge en gåva.
Swisha din gåva till 9001223.

”Ett hem utanför hemma”

Kontakten står för gemenskap istället för utanförskap, ”ett hem utanför hemma” som Calle uttrycker det. Nu ser han fram emot Kontaktens julfirande.

TEXT & FOTO: KAROLINA BRAUN

Det är lunchtid på Kontakten och fullsatt vid borden i källarlokalen på Torggatan 5. Idag serveras korvgryta och mandelpotatis med god sallad till. Vid ett av borden sitter Solveig. Hon bor i Kode men tar gärna bussen hit på vardagar när hon kan.

– Jag flyttade till Kungälv 77, och min man dog två år senare. Det blev mycket ensamt. Genom arbetet kom jag förstås i kontakt med en del. Jag hade läst om det här stället och tänkt: Det här ska jag testa! Och det kändes bra. På Kontakten träffar jag folk och maten är bra.

Vid bordet sitter också Calle, en av Kontaktens stammar.

– Kontakten är ”ett hem utanför hemma”. Jag känner mig hemma och trygg här. Det finns många frestelser när man inte har något att göra. Här får man prata av sig och vi har också gjort många aktiviteter som att segla, baka tunnbröd... Då blir man upptagen av annat.

På Kontakten slår man sig ner vid en tom stol, berättar Calle och Solveig. Ingen är finare än någon annan och ingen plats är paxad. Den varma grytan värmer så här en gråmulen höstdag och Calle menar att det inte går att äta godare mat på restaurang. Flera kommer

in och köper med sig matlådor. Maten vi äter är skänkt av mataffärer i stan och tillagas av volontärer.

Under julen har Kontakten extra öppet med julfirande på julafton. Calle har brukat vara med.

– Julfirandet betyder gemenskap, värme och kärlek helt enkelt. Om det inte skulle vara öppet skulle det vara ensamt, för jag bor ensam.

Jag frågar honom vad som är bäst med julfirandet.

– För det första får vi julklappar. Det är kyrkorna som samlar ihop. För det andra får vi ett riktigt julbord, berättar Calle. Mest hoppas han på grönkålssoppa och risgrönspudding som serverades förra julen.

Solveig har aldrig firat jul på Kontakten, men blir inspirerad av samtalet och hoppas att bussarna går på julafton som i år infaller på en måndag.

En som också funderar på att komma är Rickard vid bordet intill.

– Det har varit jättetrevligt, bra gemenskap, julmat och julmusik.

Rickard berättar att hans föräldrar inte lever längre, och att släkt och vänner bor långt bort. Han har funktionsvariationer och upplever att han ofta faller mellan stolarna. Ibland är han för ung, ibland för gammal för att passa in.

– Jag är ensam och singel och tycker det är jättetråkigt att äta själv. Jag lagar knappt mat till mig själv. På Kontakten kan alla få hemlagad mat för en billig peng.

Förra året underhöll Rickard själv på julfirandet med fiolspel. Musiken är en stor del i hans liv och han spelar också cajun, bas och lite piano. Han berättar stolt att han nyligen kom på andra plats i ”Musikschlaget”, en tävling för personer med funktionsvariationer, där han framförde en egen låt.

Jag frågar Rickard, Calle och Solveig om vem som helst får komma till Kontakten.

– Det finns en del som har fördomar om att vi som inte fungerar som andra är lata. Jag tycker inte att man får komma om man har sådana fördomar, tycker Rickard.

Calle håller inte riktigt med. Här kan man bli av med sina fördomar. Men man måste komma med ett öppet sinne, tycker han. Ingen av dem tycker att det finns något negativt att lyfta fram med Kontakten, utom egentligen en sak.

– Lokalerna är för små! ●

Julöppet på Kontakten

Ordinarie öppettider: mån, ons, fre kl 9–13, lör kl 12–15.

Extra öppet: Sön 23/12 kl 12–15, Julafton kl 9–13 med julfirande och Juldagen kl 9–13. **Stängt** 26/12.

Välkommen till Torggatan 5.

Att ge av sina pengar eller av sin tid till någon som behöver det – är en tanke som aktualiseras vid juletid. Diakon Elisabeth Denison är engagerad i insamlingen av julklappar till Kontaktens julfirande.

TEXT & FOTO: KAROLINA BRAUN

Mellan grävsopor och byggnadsställningar på Komarken ligger Equmeniakyrkan just nu inklämd. Här träffar jag diakon Elisabeth Denison. Hon har precis börjat förbereda för årets julklappsinsamling till Kontakten.

– Många som kommer till Kontakten är rätt ensamma och söker efter gemenskap. Kanske har man inte någon att fira jul med. Då är julfirandet på Kontakten en bra sak – och det är alltid uppskattat att få en gåva, säger hon.

I korgen i kyrkan finns en önskelista. Strumpor, vantar, mössor, underkläder och hygienartiklar passar de flesta.

– Det ska vara något enkelt och neutralt. Nyttiga saker, men också lite godis. Men det ska vara nya saker – begagnat är många av dem hänvisade till i andra sammanhang, förklarar Elisabeth.

Det man lämnar ska inte vara inslaget så att man kan fördela sakerna rättvist och efter storlek, fortsätter hon. Att få personer att skänka eller ställa upp som volontärer just vid juletid är inte svårt tycker hon.

– Att ge är ju bra för den som ger också. Då är det inte svårt att öppna plånboken, säger hon.

Elisabeth drog igång julklappsinsamlingen när hon började jobba i Kungälv för ca 2,5 år sedan, även om det funnits sådana initiativ även tidigare. Kontakten bedrivs ekumeniskt och det går att lämna sitt bidrag också i övriga kyrkor. Sedan samlar Elisabeth in gåvorna, sorterar och packar in. I år kommer även organisationen Sisters International att bidra med julklappar till kvinnorna som kommer.

Arbete med utsatta människor bär Elisabeth med sig som diakon på Tabernaklet och verksamheten *Trappanér*, ett nattcafé för hemlösa och socialt utsatta i Göteborg.

Diakon Elisabeth Denison i Equmeniakyrkan vill bjuda Kontaktens gäster på ett julfirande med julklappar. Den som vill bidra med klappar kan göra det fram till 18 december.

– Jag tycker det har blivit mer och mer laddat med jul. Julen kan vara traumatisk när man inte har en familj att fira med, eller har bränt sina broar i relationer. På Trappanér var det många som kom till vårt julfirande och jag märkte att flera som ställde upp som volontärer också var rätt ensamma, berättar hon.

När julafton har kommit att bli en helig familjehögtid är det ofta svårt att bli inbjuden, än mindre att bjuda in sig själv. Att kyrkorna engagerar sig i detta är för Elisabeth en självklarhet.

– Att finnas till för människor i utkanten är vårt uppdrag som kristna. Jesus gick till samhällets utsatta och vi går i Jesu fotspår när vi gör det här arbetet.

I Matteus 25 står det: ”Vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig” och det är liksom svårt att komma undan. Men det är få saker som ger en så stor glädje som ett sådant här engagemang! avslutar Elisabeth. ●

Vill du bidra?

På önskelistan finns nya sockar, mössor, halsdukar, vantar/handskar, underkläder, hygienartiklar och chokladkakor. Lämna det oinpackat till någon av kyrkorna i Kungälv (Equmenia, Svenska kyrkan, Pingst) senast söndag 16 december.

Precis som sockor kan vi människor vara med och värma någon som fryser, till kroppen eller själen. "Det finns inget bättre än att göra en annan människa glad", menar Elisabeth Högberg, aktiv i gruppen "Sticka-Skicka".

TEXT & FOTO: ELISABETH HÖGBERG

Sockor och människor

Jag levde mina tio första levnadsår i skuggan av det andra världskriget. Vår ö låg omringad av havet och minorna. Spåren av detta finns ännu kvar hos mig. Det rädde en oro och en osäkerhet över vår tillvaro, som också ett litet barn kunde uppfatta. Nöden i världen utanför oss trängde ända in i vår vardag på ön. Ransonering av mat och kläder. Vi led inte nöd, svalt inte, men i dessa ransoneringens tider skulle allt räcka till alla. **Då var ledordet dela med dig. Men ute i världen där svalt och frös befolkningen i de krigsdrabbade länderna. Dela med dig är det begrepp, som också här sitter i mitt hjärta som en uppmaning om ansvar och kärlek till den jag möter på livsvägen. Hemmavid eller längre bort. På ön samlade man in kläder och andra förnödenheter och skickade i stora lass på olika vägar till nödens människor.**

Så kom freden 1945. Aldrig mer krig! Aldrig mer nöd! Så trodde jag då, när jag på fredsdagen stod på den lilla bergsknallen på ön, där en fredsbrasa tänts och stora och små i ord och ton sjöng fredens och frihetens lov. Men hur blev det? *Ha och ha, ta och ta* är ännu honnörsord bland stater och styrande. Det leder till *hata!* Ofredens honnörsord. Och nöden finns härmed

kvar, med oförminskad styrka. Behovet av hjälp alltså permanent. Tycks aldrig ta slut. Men honnörsorden *ge och ge* blir ju *generositet*, hatets motpol. Och med detta kan i alla fall i någon mån nöden lindras. Bara vi hjälps åt lite var.

Jag är sedan flera år tillbaka med i en sådan hjälpgrupp i Kungälv som går under arbetsnamnet *Sticka-Skicka*. Här skall du få höra. **En av årets fredspristagare till Alfred Nobels minne heter 2018 doktor Mukwege. Sin livsgärning utför han sedan många år tillbaka på Panzi-sjukhuset i Kongo, bland kvinnor, som våldtagits, eller som på annat sätt grovt sexuellt utnyttjats och fått sina kroppar söndertrasade. Och sin värdighet som kvinna totalt nedgraderad.** Kyrkobladet har denna gång ett Änglatema. Här hittar du i dr. Mukwege en fredsängel!

Vårt första uppdrag i gruppen blev att sticka barnkläder till detta sjukhus, Yemenvästar bl.a. (Googla på detta ord, så får du veta var det begreppet kommer från.) Med åren har det gått många sändningar till Panzisjukhuset av babykläder, filtar m.m.

Nu har vi också utökat sortimentet, sedan vi fått kontakt med lidande bröder och systrar i andra länder i Afrika samt i Östeuropa. Härliga vantar, halsdukar, mössor, sjalar, filtar och ragg-

sockor åker i busslaster iväg och får sina ägare i länder, där behovet av detta är stort. Häromdagen åkte närmare 70 mössor till Bukobahjälpens arbete bland gatubarn i Tanzania.

Men vet ni! Om glädjen och tacksamheten blir stor hos alla dessa mottagare, så är detta ingenting emot vad glädjen och tacksamheten känns hos oss, som får skicka iväg våra stickalster. Det finns ingenting bättre i livet än att få göra en annan människa glad. Det har vi fått uppleva i Sticka-Skicka. Det är så sant som ordspråket säger: *Jag hör det, och lägger märke till det! Jag ser det, och minns det. Jag gör det, och förstår det.*

Min uppmaning till dig blir därför: Prova får du se! Du har rika tillfällen till detta nu, när julen står för dörren. Du behövs säkert... alldeles inpå dig kanske! Någon längtar efter generositet och glädje just från dig! Ett varmt hjärta och en öppen hand, redo till hjälp.

"Det är med de här sockorna, som med oss människor: Vi är alla mycket olika. Men vi har det gemensamt, att vi kan vara med om att värma någon, som fryser till kroppen eller själen."

En fredfull jul önskar jag dig! ●

TEXT: KAROLINA BRAUN
FOTO: LINUS ÅSEMYR

Julsång till glädje och tacksamhet

Tårar av glädje och tacksamhet. När många dagar blir likadana är julsången ett uppskattat avbrott för den som måste fira jul på sjukhuset. Och alla som vill och kan är välkomna att sjunga med.

Kungälv's sjukhus. Julafton. En del patienter har fått åka hem till anhöriga för att fira jul – andra är för dåliga för att åka hem eller saknar någon att fira med. Ett sjukhus stänger inte för att det är julafton och personal behövs dygnet runt.

Under många år har frivilliga sjungit julsånger och spridit julstämning på avdelningarna just på julafton – för dem som är inlagda och för personalen. Sven Andersson och Ingrid Glenting sjunger till vardags i Kastalakören och är två av dem som brukat vara med på julafton.

– Det är ju inte frivilligt att man hamnar på sjukhuset, och särskilt inte på julafton. Jag kan lätt sätta mig in i situationen att ligga där. Det är lika mycket givande för mig att göra en sån här sak när jag får möta sådan tacksamhet och glädje hos dem som är tvungna att fira jul i en sådan miljö, menar Sven.

För att vara med och sjunga krävs inget mer än sångglädje. Man behöver inte förbereda sig på annat sätt än att

komma dit, förklarar Sven och Ingrid.

– Det är inte något märkvärdigt, utan vi sjunger de gamla julsångerna och julsalmerna som folk kan i allmänhet. Men vi får också ett sångblad till hjälp, säger Ingrid.

Kvart i tio på julaftons förmiddag inleds sången i sjukhusets entré och den som vill vara med kommer dit då. Efter gemensam sång i entrén fortsätter sången runt på de olika avdelningarna.

– Förra året var jag med och sjöng på ortopeden, kirurgen och psykiatrien. Jag har även varit på akuten och intensivt tidigare, men där beror det förstås på hur läget är för patienterna om vi kan komma in. När vi sjöng på psykiatrien sist var det många tårar som rann längs kinderna på patienterna, minns Ingrid.

En del patienter och personal sjunger med, medan andra lyssnar. Några kommer ut i korridoren, medan andra ligger kvar på rummen. Efter körsången brukar det finnas lite tid att hälsa på patienterna. Det blir inga långa samtal, mest en önskan om en God jul, men det tror Ingrid ändå betyder mycket. Det gör att julafton ändå blir lite särskild där dagarna annars är ganska lika.

Att ta sig tid för julsången just på julafton är en prioriteringsfråga tycker både Sven och Ingrid.

– Jag tror att förmiddagstiden är optimal för detta. Då kan det vara möjligt att få en lucka. Man får avsätta tid helt enkelt och för mig är det en naturlig del av julfirandet, menar Sven.

Både han och Ingrid bär med sig en tradition av att gå runt och sjunga på julafton sedan uppväxten.

– När jag var barn firade vi jul med våra kusiner och då gick vi och sjöng på älderdoms hem på den orten och det var väldigt uppskattat. Det var vi barn och vår farbror som var präst som hade julandakt på boendena. **Och det sitter liksom i att det hör till att göra något sådant på julen. Det ger en helhetssyn på livet. Det är inte bara glädje och lätt-samt hela tiden och julen är inte bara yta – den har ett betydligt djupare budskap än så, säger Sven. ●**

Vill du vara med och sjunga på sjukhuset?

Vi samlas i entrén på Kungälv's sjukhus strax före kl 9.45 på julafton. Vi sjunger sedan på de olika avdelningarna fram till kl 11 då det blir julbön på avdelning 1 med sjukhuspräst Per-Olof Holm.

Bibelns änglar

I Bibeln finns det massor av änglar. Men vad gör de egentligen? Det svenska ordet ängel härstammar från latinets *angelus* eller grekiskans *angelos* som betyder *budbärare*. Detta kommer från översättningen av det hebreiska ordet för budbärare: *malakh*. Och i Bibeln förekommer många änglar som just är budbärare mellan Gud och människor. En av de mest kända är förstas ärkeängeln Gabriel när han uppenbarar sig för Maria och berättar att hon ska föda Messias. Det är också änglar som visar sig för herdarna i Betlehem med freds-budskapet om att en frälsare är född.

Ingen vet säkert hur änglar ser ut. I Bibeln beskrivs de oftast med ett ljussken kring sig, där de reflekterar Guds härlighet och styrka, medan vingar sällan nämns. I Jesaja bok finns dock en beskrivning av serafer med tre par vingar. Varje par har sin funktion: med ett par täckte de sina fötter, med ett annat par sitt ansikte och med ett tredje par flög de. Men änglarna kan också anta mänsklig gestalt och se helt vardagliga ut. I Hebreerbrevet 13 finns uppmaningen "Kom ihåg att visa gästfrihet, ty det har hänt att de som gjort det har haft änglar till gäster utan att veta om det".

En änglaroll som sällan nämns är den stridande ängeln, som tar kampen mot ondskan. I Kungälv's kyrka hittar du också domsängeln i koret som blåser i basunen som start för Jesu återkomst och en ny världsordning, som det beskrivs i Uppenbarelseboken.

Idag har änglarna blivit viktiga symboler. Många pyntar sina hem med änglafigurer. Till vintern bakar vi änglar som pepparkakor och gör snöänglar utomhus. Människor som mirakulöst skonats från en olycka kan uppleva att de haft änglavakt. Och personer i vår omgivning som gör gott mot andra beskrivs inte sällan som just "änglar". Berätta gärna om din ängel och var med i tävlingen i rutan till höger.

KÄLLOR: WIKIPEDIA & BIBELN

Julens änglar

"I samma trakt låg några herdar ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem: "Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. Idag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba." Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud: Åra i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt." (Lukas 2:8-14)

ÄNGLAR

Domsängeln i Kungälv's kyrka. FOTO: TOMMY HVIITFELDT

Änglahyss

Att göra ett "änglahyss" innebär att göra en god gärning mot någon - utan att den vet om det. Varför inte göra ett änglahyss i jul? En påse nybakade frallor på grannens dörr - eller en oväntad julklapp till någon som inte får så många? Eller något helt annat. Googla "änglahyss" för mer inspiration!

Pappersängel

DU BEHÖVER:
Vitt papper, bokmärke, lim & tråd

GÖR SÅ HÄR:
Vik papperet som ett dragspel. Knyt ihop papperet med tråden och gör ett hänge. Limma fast ett bokmärke över knuten. Klart!

Flaskängel

DU BEHÖVER:

En petflaska, torkpapper (av lite styvare variant), flörtkula, glitter och lim.

GÖR SÅ HÄR:

Vira torkpapperet runt flaskan uppifrån och ned. Fäst ändarna på mitten och dra ut som vingar. Ta bort korken och limma fast flörtkulan. Gör en gloria av glitter. Klart! Gör gärna flera stycken i olika storlekar och ställ i ett fönster.

Guldängel

DU BEHÖVER:

Papper, folierat guld-papper, guldtråd, nål och sax

GÖR SÅ HÄR:

Klipp ur en mall enligt bilden ovan. Klipp ett snitt under vingarna enligt bilden. Använd mallen och klipp ur änglar i det guldfolierade papperet. Fäst ihop vingarna i de klippta snitten så att det blir till en strutformad ängel. Gör ett hänge av guldtråden. Klart!

Tävling! #minjulängel

Hur ser din ängel ut? Berätta gärna genom att skicka in en bild till kungalv.forsamling@svenskakyrkan.se eller dela offentligt på Facebook/Instagram med hashtag #minjulängel. Det kan vara en bild på din mormor - eller en person som betytt mycket för dig. Det kan också vara en ängel som du har hemma eller gjort själv. Kanske en snöängel? Tanken är fri!

Vi behöver ditt bidrag **senast 13 januari 2019**. Bland bidragen drar vi en vinnare som får ett klassiskt änglaspel.

I den västliga delen av kristenheten talas om tre ärkeänglar. Vad heter de?

Korsordskonsrutor: Lars-Göran Ståhl ©	↓	ORDNA HUSRUM	SLAG	KAN KRU- MAKARE	ONA- TURLIG	SKA CROUPIER	TROSA	↓	STOR TÄVLING		EXKLUSIVE								
									FINASTE		CIRKA								
BJUDES PÅ MAT																	POST GRÖNSAK- RÖRA		
ETAB- LERAD										JACKA IN- DRIVNING									
BÅLET						JUNGFRUN OCH HOBURGS- GUBBEN	KOMMER ATT VARA					SÄKERHET							
SLÄDAR							FORSADE VEN					KEMISKT TECKEN FÖR ASTAT					POLSKA	FRÅN KORT	
LÖVTRÄD			SPRÅK TEKNISK LEDARE									STÄLLD RÄCKA							
VIKT				RÖTT SKYNK PLATS FÖR FILER							AVENYER FEST- BESTICK								
UPPREPNING AV ORDSLUT					FETTÄMNE FYND ELLER SÅG														RYMMA ELLER VERKA
PERIOD DÄR DET INTE ÄR STÄNGT									PÅ DETTA SÄTT ELLER BRUKAR BONDE FÄGEL FILMBE- HÅLLARE		OS OPERA AV VERDI RIKTNING								
TVUNGEN																			
BAKVERK																			
SMÅLL OCH SÄKRING DEN ÄR EN FYNDPLATS					STOLTTHET VÅSEN					TORKA I MASKIN								ANONYMA ALKO- HOLISTER	
				RIKTNING	UTTRYCK VID GOD VIGÖR					BLI HÄRD SKÄRET									
LÄNSBOK- STAV FÖR ÖREBRO LÄN		SPAR- TANSK ÖM ELLER ILLVILLIG						POKU- LERADE SLITSTARK				VANÄRA PRONOMEN							
LJUD ELLER KOL- PULVER					VISAR MERITER	INTE DÄREFTER HONA										KEMISKT TECKEN FÖR KISEL	FILM AV STEVEN SPIELBERG	KOMMER EFTER SO	
UPPFATT- NINGEN										DRIV- MEDEL									
SPETS																			
				MED NEGATIV ELLER FIENTLIG INSTÄLLNING						EN LITEN MES									

Skicka gärna in din lösning så har du chans att vinna Herregud & Co:s bordskalender, med uppmuntrande och tankvärda ord och bilder – varje dag. Ta en bild av ditt lösta korsord och mejla till kungälv.forsamling@svenskakyrkan.se, skriv korsord i ämnesraden. Du kan också klippa ur och posta lösningen till Kungälv-Ytterby församling, Korsord, Box 344, 442 10 Kungälv. Senast 13 januari 2019 vill vi ha ditt svar.

Änglar och dinosaurier – och Gud!

Vi behöver änglarna. Precis som vi behöver dinosaurierna. Men det gäller att inte göra änglarna för små - eller för stora. Det skriver präst Mikael Nordblom.

TEXT: MIKAEL NORDBLM
FOTO: KAROLINA BRAUN

Nä, jag har inte sett någon ängel. Men jag har inte heller sett kinesiska muren. Men jag tror ändå att den finns. Jag litar på andras omdöme. Jag tror. Även att änglar finns.

Så här i juletid finns det mängder av änglar! Vi ser dem i skyltfönstren, på julklappspapperet, som emoji i mobilen och som barnens julpyssel från förskolan. Änglar är dessutom kommersiellt gångbara varor: änglar säljer! Små porslinsfigurer, sago- och presentböcker med änglar, dekorationer i fönstren och som klistermärken i de minsta fotoalbum. Det är som om vi verkligen *behöver* änglar.

Precis som vi också behöver dinosaurierna. För dinosaurier är också kommersiellt gångbara – men av det motsatta skälet. Medan änglarna förser oss med mjukhet och trygghet så står dinosaurierna för skräcken och mardröm-

men. Du har väl sett reklamen på Kungälvsbussarna: En stor Tyrannusaurus Rex med texten "Har du också problem med skadedjur?"

Det finns nog två faror med änglar: att vi gör dem för små och obetydliga och att vi gör dem för stora och märkvärdiga.

Vi gör dem för små då vi låter dem stå för våra egna behov, som dekorationer och mysfigurer. Faktum är att det talas om änglar i nästan alla Bibelns 77 böcker. Så för den kristna kyrkan är änglarna en självklarhet. De är varelser som Gud skapat, precis som han skapat människorna. Två olika väsen med olika egenskaper (vi *blir* alltså aldrig änglar!). **Vi har kroppar, änglarna är andeväsen** (även om de tycks anta mänsklig gestalt ibland). Änglar kan gå *genom* väggen. Vi går *in i* väggen om vi försöker vara änglar – många människors erfarenhet i dessa dagar! Bibeln talar om änglar som skyddar, tröstar eller varnar oss för något farligt, men också som budbärare med särskilt viktiga budskap från Gud till människor, budskap som inte får missförstås (t.ex., Jesu födelse vid jul och hans uppståndelse vid påsk). Så låt oss inte förringa änglarna till pap-

persänglar eller små blåögda amoriner
vid bröllopsfotot.

Men vi kan faktiskt också göra änglarna större än de faktiskt är. Och det gör vi när vi tror på dem! Förlåt, jag menar så här: Det är inte änglar vi skall tro på eller vända oss till. Det är Den som skapat änglarna och sänder dem till oss som vi skall tro på. När änglar nämns i Bibeln är det alltid i relation till Gud själv: som Guds sändebud, som hälsningar från Gud, som "Guds änglar". Änglar är alltså aldrig självständiga varelser! Gör vi dem till det – då har vi gjort dem större än de är. De är bara "andar i Guds tjänst" står det i Bibeln.

Jag kan ju inte låta bli att i detta sammanhang nämna mitt eget änglanamn Mikael. Jag är stolt över mitt namn, inte bara för att jag har en namne i ärkeängeln Mikael i Bibeln. Jag tänker närmast på vad namnet betyder. Det är hebreiska och betyder "Vem är som Gud?" – mig veterligt det enda namn som har ett frågetecken i sig. För mig är det en fingervisning om att varken jag själv eller någon annan människa eller ens ärkeänglarna är "som Gud". Det är därför vi inte skall tro på (= lita på) någon annan är Gud själv. ●

Sjung in julen!

Välkommen till Munkegärdekyrkan på **lördag 15 december kl 16**. Vi sjunger de kända psalmer och sånger som hör advent och julen till. Ett husband med musiker från församlingen medverkar och Mikael Nordblom leder en andakt. Efteråt blir det glöggmingel och gemenskap.

På **söndag 16 december kl 18** kan du också vara med och sjunga in julen, denna gång i Ytterby kyrka, tillsammans med Ytterby kyrkokör och präst Gabriel Bengtsson.

Julsång i Komarken

Tisdag 18 december kl 18 blir det julsångsvandring i Komarken. Den som vill vara med och sjunga är välkommen att samlas vid Kastalakyrkan kl 17.40 – annars går det också bra att komma och lyssna. Kastalakyrkan håller också öppet med musik, julkrubba, gröt och fika kl 18-20 – en möjlighet att lära känna dina grannar och bekanta dig med kyrkan vid Nordmannatorget! Stanna gärna kvar och var med på mässan som börjar kl 20.30.

Julsång med Julkören

På **juldagen 25/12** är du välkommen till Kungälvskyrka kl 16. Då sjunger Julkören musik i juletid – en härlig stämningsskådespel där vi tillsammans får möta julens budskap. Väl mött!

Julgransplundring

Alla åldrar är välkomna till traditionell julgransplundring i Kungälvskyrkans församlingsshem **söndag 15 januari** kl 15-17. Vi dricker kaffe och saft med gott tilltugg tillsammans, sjunger julens kända sånger, dansar ut julen runt granen – och så gästas vi till sist av Tomten.

Julafton i kyrkan

Varför inte börja julafton med julens stora berättelse – och i kyrkan? Kl 10 är små och stora välkomna till **Samling vid krubban** i Ytterby kyrka. Här berättar vi julevangeliet och bygger färdigt krubban tillsammans. Barnen i körerna Candela och Nova Nomine sjunger.

I Kungälvskyrka är det traditionellt **Julspel** kl 11 på julafton – med levande Jesusbarn, Josef och Maria, Änglakör, herdarna, en vandrande stjärna och de vise männen. Tillsammans sjunger vi också julens kända psalmer och sånger. Välkommen!

Gudstjänst tillsammans

Varje år i januari samlas kyrkorna i Kungälv för en gemensam gudstjänst. **Söndag 20 januari** är du välkommen till Kungälvskyrka kl 11 för ekumenisk gudstjänst med kyrkoherde Mikael Isacson, diakon Elisabeth Denison från Ekuimeniakyrkan samt ungdomspastor Simon Skogström från Pingstkyrkan. Kyrkkaffe efteråt. Välkommen!

Nyfiken på kristen tro?

Letar du efter ett forum där du får sitta ner och prata om livsfrågor tillsammans med andra? Är du nyfiken på vad kristen tro är? Då är du välkommen till Alpha – den internationella kursen som presenterar grunden inom kristen tro och som samtidigt erbjuder middagsgemenskap och tid för samtal. **Tisdag 19 februari** startar en ny kurs i Ytterby församlingsshem. Kursen är på ca 10 tillfällen på tisdagar kl 18.30. Vill du veta mer eller anmäla dig redan nu, kontakta ledare Gabriel Bengtsson, gabriel.bengtsson@svenskakyrkan.se, tel 0303-377061. ●

Hantverksbröd

Åsa Håkansson från Kareby gästas Öppen mötesplats i Ytterby församlingsshem **torsdag 24 januari**. Hon berättar om sitt sätt att baka bröd med surdeg, ekologiskt mjöl och kulturspannmål – viktiga ingredienser i hennes bageri. Öppet med fika från kl 10. Kl 11 blir det föredrag och kl 12 middagsbön och lunch. Välkommen!

Gudstjänster i advent och jul

LÖRDAG 15 DECEMBER

16 Munkegärdekyrkan, **Sjung in julen**, Mikael Nordblom och församlingens husband. Glöggmingel.

SÖNDAG 16 DECEMBER 3 sönd. i Advent

10 Kastalakyrkan, Högmässa, Magnus Haglund.
10 Ytterby kyrka, Högmässa, Gabriel Bengtsson.
11 Kungälvskyrka, Gudstjänst, Evelina Bohlin.
17 Munkegärdekyrkan, Högmässa, Mikael Nordblom.
18 Ytterby kyrka, **Vi sjunger in julen**, Ytterby kyrkokör. Andakt: Gabriel Bengtsson.

SÖNDAG 23 DECEMBER 4 sönd. i Advent

10 Kastalakyrkan, Högmässa, Mikael Nordblom.
10 Ytterby kyrka, Gudstjänst, Mikael Isacson.
11 Kungälvskyrka, Högmässa, Evelina Bohlin.
17 Munkegärdekyrkan, Högmässa, Mikael Nordblom.

MÅNDAG 24 DECEMBER Julafton

10 Ytterby kyrka, Samling vid krubban, Gabriel Bengtsson, sångare från Candela och Nova Nomine.
11 Kungälvskyrka, Julspel, Evelina Bohlin.
17 Kungälvskyrka, Julbön, Evelina Bohlin.
23.30 Kastalakyrkan, Midnattsmässa, Mikael Isacson, Kastalakören, solist Daniel Hällström.
23.30 Ytterby kyrka, Midnattsmässa, Gabriel Bengtsson, Riverside Gospel.

TISDAG 25 DECEMBER Juldagen

7 Kungälvskyrka, Julotta, Evelina Bohlin, Kammarkören.
7 Ytterby kyrka, Julotta, Mikael Nordblom, Ytterby kyrkokör, Jan Eliasson - trumpet.
11 Kastalakyrkan, Juldagshögmässa, Mikael Nordblom.
11 Munkegärdekyrkan, Juldagshögmässa, Mikael Isacson, diakon Pia Thorson avtackas.

16 Kungälvskyrka, **Julmusik med Julkören**, Andakt: Evelina Bohlin.
16 Ytterby kyrka, Juldagshögmässa, Per-Olof Holm, sång.

ONSDAG 26 DECEMBER Annandag jul

10 Ytterby kyrka, Gudstjänst, Gabriel Bengtsson. Solist Daniel Hällström.
11 Kungälvskyrka, Högmässa, Evelina Bohlin.

SÖNDAG 30 DECEMBER Sönd. e. Jul

10 Ytterby kyrka, Högmässa, Per-Olof Holm.
10 Kastalakyrkan, Högmässa, Magnus Haglund.
11 Kungälvskyrka, Gudstjänst, Evelina Bohlin.
17 Munkegärdekyrkan, Högmässa, Magnus Haglund.

MÅNDAG 31 DECEMBER Nyårsafton

17 Kungälvskyrka, Nyårsbön, Magnus Haglund.
18 Ytterby kyrka, Nyårsbön, Magnus Haglund.

TISDAG 1 JANUARI Nyårsdagen

10 Ytterby kyrka, Gudstjänst, Mikael Isacson.
11 Kungälvskyrka, Högmässa, Magnus Haglund.
17 Munkegärdekyrkan, Högmässa, Mikael Isacson.

SÖNDAG 6 JANUARI Trettondedag jul

10 Ytterby kyrka, Högmässa, Gabriel Bengtsson, Ytterby kyrkokör.
10 Kastalakyrkan, Högmässa, Magnus Haglund.
11 Kungälvskyrka, Högmässa, Mikael Nordblom.
17 Munkegärdekyrkan, Högmässa, Mikael Nordblom.
18 Kastalakyrkan, **Julsång med Kungälvskyrkans Manskör**. Andakt: Magnus Haglund.

SÖNDAG 13 JANUARI 1 sönd. e. Trett.

10 Ytterby kyrka, Gudstjänst, M. Isacson.
10 Kastalakyrkan, Högmässa, Magnus Haglund.
11 Kungälvskyrka, Gudstjänst, E. Bohlin.
17 Munkegärdekyrkan, Högmässa, Filip Lindstrand.
18 Ytterby kyrka, Mässa, M. Isacson.

Maria Larsson är ny diakoniassistent i Kungälv's kyrka och centrumdistriktet sedan oktober. Men församlingen är inte ny, då hon bor i Ytterby och själv är aktiv i Kastalakyrkan. Berätta lite om din bakgrund:

– Jag är utbildad sjuksköterska. För ca 10 år sedan gick jag Svenska kyrkans grundkurs. Redan då fanns tankarna på att bli diakon, men jag tyckte att jag var

TEXT & FOTO: KAROLINA BRAUN

för ung och saknade livserfarenhet. Istället började jag inom äldrepsykiatri i Mölndal. Men efter några år kände jag att samma frågor återkom och jag ville göra något annat. Då började jag en arkitektutbildning på Chalmers. Det var jätteroligt men också väldigt krävande för mig som då blivit småbarnsförälder. Jag tänkte "Här lägger jag ner min själ i detta, är det verkligen så viktigt för mig?" Jag ville lägga min energi på det som var viktigt, nämligen min familj och min tro, så jag tog ett sabbatsår och vikarierade som diakoniassistent.

Och så sökte du den här tjänsten?

– Ja, den kom väldigt lägligt. Jag behöver inte pendla och innehållet med fokus på både äldreverksamhet och språkcafé känns roligt. Jag hade också många samtal inom psykiatri och det får jag fortsätta med här. Samtidigt som jag har den här tjänsten kommer jag att utbilda mig till diakon på halvfart under två års tid, med start nästa höst.

Elisabet Eriksen är ny familjediakon i Ytterby. Berätta lite mer om vem du är:

– Jag är uppvuxen i närheten av Smögen vid havet. Nu bor jag i Göteborg. 2014 vigdes jag till diakon och har efter det jobbat både med barn, ungdomar och familjer och även lite med äldre.

Varför sökte du den här tjänsten?

– Jag längtade efter att jobba just som

familjediakon och för mig känns den här tjänsten som ett bönesvar. Jag hade väntat just på en sådan här tjänst och också tänkt på Kungälv, som jag också känner till sen tidigare.

Vilka är dina arbetsuppgifter?

– Jag ansvarar för öppna förskolan, och barngruppen Pax för 7-9-åringar. Jag kommer också att ha dopträffar, föräldracafékvällar, tjänstgöra i gudstjänsten och en hel del annat. Just nu är det aktuellt med krubbsamlingar för skolklasser. För mig är det viktigt att se det som finns, lära känna området och känna av vilka behov som finns och vad församlingen önskar.

Är det något särskilt du brinner för?

– Det är jätteroligt att möta barn, jag får så mycket tillbaka från dem. De kan också lära oss om Gud, det kommer så naturligt för dem. I mitt jobb får jag möta många som kanske inte kommer till kyrkan så ofta. Att kunna ge vidare hoppet som finns i den kristna tron, oavsett hur det ser ut i livet, känns viktigt för mig.

Nya medarbetare.

Har du någon tanke på något du skulle vilja utveckla i tjänsten?

– På vissa sätt är det här en ganska inarbetad tjänst, men här finns också möjligheter att bygga upp något nytt. Jag vill gärna medverka till att hålla Kungälv's kyrka mer öppen, men också utveckla dagledigträffarna.

Hur ser fritiden ut?

– Jag bor med min man Mattias och våra tre barn mellan 1,5 och 8 år, så det är ganska fullt upp med det. Jag tycker om kreativa uttryck och sysslar bland annat med screentryck. Jag gillar också att vara ute i naturen och höll tidigare på med orientering. En av våra söner har börjat med det nu.

Det här numret har temat Änglar. Vad har du för relation till änglar?

– Jag har aldrig träffat någon vad jag vet, men jag tror absolut att de finns. Men jag tror inte att de ser ut som de gulliga bokmärkena; jag tror att de har lite mer pondus än så! ●

Vilka intryck har du fått av församlingen så här långt?

– En väldigt god känsla. I gudstjänsten blandas liturgin med lovsång, och det är härligt. Det känns som en fin församling som har en stark tro.

Hur ser din fritid ut?

– Jag älskar havet och att vara ute i naturen. Jag brinner mycket för friskvård, tycker om att gå och springa, men också att sjunga, fotografera, resa med mera... Och att möta nya människor förstås!

Kyrkobladet har temat Änglar. Vad har du för relation till änglar?

– Jag tror verkligen på änglar och att vi kan lära oss mycket av dem. Jag har inte sett någon ängel själv men har ändå upplevt att jag fått beskydd av änglar, till exempel när jag har åkt bil eller gått ensam i mörkret. Det är spännande att höra andras berättelser om möten med änglar. Jag tror inte att de är små och söta utan stora och att de är både beskyddare och kommer med sändebud. ●

Korta nyheter.

Öppen kyrka med kaffe, ljusständning och gemenskap, varje torsdag kl 10-12 i Kastalakyrkan i Komarken.

Utökade öppettider i våra kyrkor

Att våra kyrkor håller öppet i samband med gudstjänster, begravningar, dop och Avigslar är en självklarhet, men många efterfrågar också möjlighet att komma in i kyrkorna även på andra tider.

Kastalakyrkan vid Nordmannatorget har den fördelen att ha personal och verksamheter pågående i huset. Här är tisdagsmässan kl 20.30 och väffelcaféet på tisdagar kl 10-12 två bra möjligheter att komma till kyrkan under veckan. Sedan i höstas är kyrkan också öppen på torsdagar kl 10-12.

– Kyrkan är då öppen för ljusständning, kaffe och möjlighet till gemenskap. Det är olika ideella som turas om att hålla öppet. Vi hoppas att det också kan utvecklas med middagsbön och olika aktiviteter. Nu finns en stickkorg för den som vill sticka en stund, men det kan bli andra saker också, hoppas Ingela Lönn, diakon i Kastala.

Kungälv's kyrka vid Gamla torget saknar personal som kan finnas på plats hela tiden i kyrkan. Under sommaren är kyrkan vägkyrka när sommarungdomar hjälper till att hålla kyrkan öppen varje dag, men resten av året är det svårt att ha kyrkan dagligen öppen. Den 18 januari är det dock start för morgonböner på fredagar kl 8.45 i kyrkan.

– Då har vi tidebön; en enkel växelläst bön som man läser tillsammans. En gång i månaden kommer det också att vara morgonmessa, berättar Maria Larsson, ny diakoniassistent i Kungälv, som blir en av dem som håller i morgonbönen.

Förutom att kyrkan blir lite mer öppen hoppas hon också på att morgonbönen ska vara gemenskapsskapande för boende i centrum som är lediga på dagtid.

För mer information om öppettider, gudstjänster och verksamhet i alla våra kyrkor, gå gärna in på församlingens hemsida www.svenskakyrkan.se/kungälv ●

Parkeringsavgift vid Kungälv's kyrka

Under ungefär ett års tid har parkeringarna runt Kungälv's kyrka varit avgiftsbelagda även på söndagar. Det innebär att man måste betala avgift om man kommer med bil för att besöka gudstjänsten i kyrkan. Kungälv's kyrka har ingen egen parkering och församlingen har haft en dialog med Kungälv's kommun om att hitta en lösning med parkeringstillstånd för kyrkans besökare, där församlingen i så fall står för kostnaden. Någon sådan lösning har dock inte gått att nå, varför det även i fortsättningen kommer att kosta att parkera på söndagar. ●

Kontakt

VÄXEL/EXPEDITION 0303-37 70 00

Kyrkoherde Mikael Isacson	37 70 01
Kyrkogårdsförvaltningen	37 70 50
Sjukhuskyrkan	37 70 46
Kontakten, Torggatan 5	21 13 50

Kungälv's kyrka/församlingshem

Präst Evelina Bohlin	37 70 11
Organist Helena Viklund	37 70 12
Diakoniass. Maria Larsson	37 70 13
Familjediakon Christina Carlsson	37 70 14
Vaktmästare Magdalena Moberg	37 70 15
Barnledare Ruth Hassling	37 70 17
Kontaktenföreståndare Lennart Åkerlund	37 70 27

Kastalakyrkan

Präst Magnus Haglund	37 70 31
Kantor Maria Andersson	37 70 32
Diakon Ingela Lönn	37 70 33
Pedagog David Hermansson	37 70 34
Vaktmästare Linus Åsemyr	37 70 35
Familjediakon Christina Carlsson	37 70 14
Barnledare Ruth Hassling	37 70 17

Munkegärdekyrkan

Vikarierande präst Mikael Nordblom	0722-20 59 90
Präst Filip Lindstrand	37 70 41
Vik. pedagog Tobias Eriksson	37 70 42
Vaktmästare Linus Åsemyr	37 70 35
Barnledare Catarina Andersson	37 70 00

Ytterby kyrka/församlingshem

Präst Gabriel Bengtsson	37 70 61
Diakon Sven-Börje Andersson	37 70 63
Organist Torvald Petersson	37 70 62
Familjediakon Elisabet Eriksen	37 70 64
Vaktmästare Carina Magnusson	37 70 65
Pedagog Mattias Wodlén	37 70 67
Präst Per-Olof Holm	37 70 47
Kantor Åsa Gunnervik	37 70 71
Barnledare Catarina Andersson	37 70 00

Kyrkobladet delas ut till alla

hushåll i Kungälv och Ytterby fyra gånger om året. Utgivningsplan 2018, årgång 11: mars (nr 1), juni (nr 2), oktober (nr 3) och december (nr 4).

I redaktionen: Mikael Isacson (ansvarig utgivare, Karolina Braun (redaktör), Sonja Dahlberg och Eva Eliasson.

Saknar du eller någon du känner Kyrkobladet i brevlådan? Är det något du skulle vilja läsa mer om? Hör av dig till redaktören på 0303-37 70 04, eller karolina.braun@svenskakyrkan.se

Fler kontaktuppgifter på baksidan.

Bilder: Strejk på San José's gator. Susanna som Lucia i La Carpio. Sovstund på förskolan Casa Abierta i La Carpio. FOTO: SUSANNA ANDERSSON

Likt och olikt i Costa Rica

Hallihallå! I mitten av september åkte jag och tre andra tjejer till Costa Rica med *Ung i den världsvida kyrkan*, Svenska kyrkans internationella program för unga vuxna i åldrarna mellan 18 och 30. Vi åkte hit för att dela liv och tro med en av våra systerkyrkor, den lutheranska costaricanska kyrkan (ILCO). Tiden har gått fort, för nu är vi i inne på sista veckan i den tredje och sista månaden.

När jag kom hit i mitten på september, såg jag mest olikheterna i jämförelse med Sverige. De icke existerande busshållplatserna, de konstiga frukterna som jag aldrig sett förut och de smutsiga gatorna. Men jag insåg ganska snabbt att likheterna är fler än olikheterna. **Precis som hemma åker folk till jobbet – fast här verkar de alltid vara lite förse-nade. De äter frukost – men till skillnad från smörgåsar och yoghurt består den av böror och ris. Barnen här går i skolan – men inte just nu, för det pågår en strejk i hela landet.**

Redan efter min första vecka här kände jag mig som hemma och visste att den blå husväggen var en busshåll-plats och att Mamón Chino inte betydde mammabyxor, utan var en frukt. Nu

känns det istället konstigt att återvända till Sverige, där man har tre gånger så mycket kläder och hälften så mycket böror. **Där det, trots mörkret, inte kommer hängas upp lika mycket ljusslingor och blinkande lampor som här. Där det äts risgrynsgröt istället för arroz con leche. Där man ser tecknade kolibrier på tv istället för livs levande i naturen. Och där min svenska familj finns, istället för min costaricanska.**

En stor del av min tid här har jag tillbringat på kyrkans förskola, Casa Abierta. Där jobbar tre fantastiska kvin-nor fem dagar i veckan tillsammans med de tyska volontärerna och ibland då också oss svenskar. Barnen är mel-lan nio månader och 11 år och de kan vara upp till 20 barn som leker i ett och samma rum. Som ni kan tänka er blir det därför ofta både stökigt och mycket gråt. Men som jag skrev förut så har jag märkt fler likheter här än olikheter. Pre-cis som på förskolor hemma i Sverige så leker barnen. De ramlar och slår sig, men efter några minuter är de på benen igen. De pärlar och pysslar och bråkar om de glittriga pennorna. Och nu i jul-tider övar de på julsånger inför julav-slutningen.

Det har förresten funnits spår av jul här ända sedan vi kom hit i september, så vi svenskar bestämde oss till slut för att inte stå emot längre, utan visa några av våra svenska jultraditioner. Vi har gjort några av de viktigaste sakerna. Nej, nu tänker jag inte först och främst på Kalle Ankas Jul, utan på luciatåg och pepparkaksbak som vi har anordnat för ungdomsgrupperna i våra församlingar och som var väldigt uppskattat, kanske framförallt kakorna.

Men nu har jag bara en vecka kvar här i Costa Rica, så det är inte troligt att vi hinner visa någon mer svensk tradition, men vem vet, vi kanske hinner med "julens näst viktigaste figur..."

PURAVIDA från mig i Costa Rica ●

Susanna Andersson

ILCO: Iglesia Luterana Costarricense

Arroz con leche: Ris med mjölk

Casa Abierta: Öppet Hus

Pura Vida: Rent Liv

#kyrkanochjag

Hur finns kyrkan i ditt liv? Dela gärna din berättelse på sociala medier under hashta-gen #kyrkanochjag